

Szakmai életutam

Készítette:

Csikós Csaba

OM azonosító: 71575812767

Dátum: 2022.01.07.

Az intézmény neve és címe:

Pál Apostol Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

1173 Budapest, Pesti út 84.

Tanulólétszám: 614 fő (2017-es adat)

Pedagóguslétszám: 52 fő (2017)

A kezdetek...

Természettudományos érdeklődésem már kiskoromban jelentkezett. Vidéki származásomnál fogva a biológia és kémia folyamatosan „körbevett”, a szüleim nagyon korán felhívták a figyelmemet a természet szépségére, harmóniájára, kíváncsivá tették számomra a körülöttünk élő világot. Ekkor határoztam el, hogy amit megtapasztaltam személyesen, szeretném tanulni, megérteni, majd azt a következő nemzedék számára átadni. Tanárnak készültem. Vonzó volt számomra az orvosi pálya is, de erről korán lemondtam.

Tanulmányok

Alapfokú tanulmányaimat a tiszalöki Kossuth Lajos Általános Iskolában végeztem. Az iskola erős volt, jól megalapozta az alpműveltségemet, valamint itt kezdtem komolyabban foglalkozni a kémia és biológia tantárgyakkal, országos tanulmányi versenyeken vettem részt eredményesen. Mivel szerettem a sportot, a szellemi kihívásokat, valamint családom protestáns lelki nevelésében részesültem, a középiskolámat a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumában folytattam, reálbiológia tagozaton. Nagyon magas színvonalú képzést kaptam az intézményben, ha visszatekintünk az iskola több mint 450 éves múltjára, büszke vagyok, hogy ilyen patinás, jó nevű felekezeti intézményben végezhettem középiskolai tanulmányaimat.

Az érettségít követően felvételt nyertem a Debreceni Egyetem Természettudományos és Technológiai Karára, biológia-kémia szakra. Furcsa firtora a sorsnak, hogy a minor szakom a kémia volt, ami támogatta a biológias ismereteimet. Azonban a Debreceni Egyetemen olyan magas szinten, rendszerezetten, átláthatóan, gyakorlatközpontúan, élvezhetően oktatták a kémiát, hogy hamar átvette a biológia helyett a vezető szerepet tanulmányaimban. Harmadéves egyetemistaként tudományos diákköri munkába kezdtem a Debreceni Egyetem Szerves Kémia Tanszékén Dr. Juhász László egyetemi adjunktus vezetésével. Ebben a szerves kémia iránti szeretet vezetett, valamint megfordult a fejemben, hogy a tanítás mellett esetleg kutatói pályán is elkezdjek mozogni, az iparban történő elhelyezkedés is megfordult a fejemben. Szakdolgozatom témája: kísérletek potenciálisan antileishmániás hatású, aszimmetrikusan szubsztituált 2,3-dihydrobenzo[b]furan vegyületek szintézisére. Tanulmányaimmal párhuzamosan elvégeztem az NMR oprátori képzést is.

Munka a tanulmányok mellett

A tudományos diákköri feladatok mellett végzősként munkát vállaltam a debreceni Euro Szakközép- és szakiskolában, ahol heti 7 órában kémia tantárgyat oktattam középiskolásoknak. Ez a gyakorlati év, mindamellott, hogy tanítási gyakorlataim az egyetemi képzés akkori szakaszában folyamatosan voltak, meghatározó volt a pedagógiai kompetenciáim fejlődése szempontjából. A szertár és a vegyszerek, így a szemléltetés lehetősége teljes mértékben korlátozott volt. Ezen kívül nagy létszámú osztályokkal kellett együtt dolgoznom. A tanórák felépítése során így legfontosabb pedagógiai ismeretátadási módszerem a számítógép-projektoros szemléltető óra, valamint a csoportmunka volt. Az iskolában a frontális előadásmód került előtérbe szinte minden órán, én igyekeztem az egyetemen tanultakat folyamatosan beépíteni a tanítási gyakorlatomba. Mivel az egyetem által előírt, párhuzamos tanítási gyakorlatokat a debreceni Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziumban tartottam, folyamatosan egyeztettem a vezető tanárommal, ha valami kérdéses szakmai problémába ütköztem. Ezek nem a szaktárgyaimat érintették elsősorban, hanem pedagógiai célúak voltak.

A tanítás során egyre inkább körvonalazódott bennem, hogy a tanári pályát kell választanom a sok lehetőség közül. A diákok a visszajelzések alapján szerették az óráimat, az interaktivitás, látványos, érdekes óravezetés, humánus értékelés miatt. Annyira nem voltak motiváltak, hogy ezt verseny szintre vigyük, de ha már megszerettek valamit ebből a nem könnyű tantárgyból, azt már sikernek könyveltem el. A Debreceni Egyetem Kémia Szakmódszertanának, Dr. Tóth

Zoltán egyetemi docens úr nagy hatással volt rám. Olyan alázatosan, törődően állt az egyetemisták oktatásához, hogy hamar mintává vált számomra, nagy inspirációt jelentett későbbi tanári munkám során. Az a lelkesedés, pedagógiai és tudományos felkészültség, visszafogott humor, ami az óráit jellemezte, és ahogyan motiválta a hallgatókat, magával ragadó volt.

Pedagógus lettem

Az egyetemi tanulmányaim utolsó évében Dr. Tóth Zoltán tanár úron keresztül állásajánlattal kerestek meg Miskolcra, a Fényi Gyula Jezsuita Kollégium és Gimnáziumból. Az addigi munkám elismeréseként éltem meg, hogy biológia-kémia szakos pályakezdő tanárként egy olyan, ha nem is nagymúltú, de dinamikusan fejlődő, gyerekközpontú, felekezeti középfokú tanintézményből kaptam lehetőséget a tanításra, mely amellelt, hogy infrastrukturálisan jól felszerelt, maximálisan gyerekközpontú, zászlójára tűzte ki a teljes ember nevelését, nevelési alapmottója a MAGIS volt, vagyis a másokért élő ember eszmeképe. A MAGIS szerint a teljes ember Testi, lelki, szellemi... 2008 szeptemberében kezdtem el munkámat a gimnáziumban. A munka kezdete azt is jelentette, hogy Miskolcra kellett költözni.

A szakmai munkát egy jól összeszokott tanári karban kezdtem el, ahol mindenki nagy szeretettel és segítőkészen fogadott. Pályakezdőként azt mondhatom, hogy a maximális terhelést kaptam a kezdeti időkben, melyben akkor benne lenni nem volt kellemes érzés, de hosszú távon sokat jelentett. Pótosztályfőnök lettem 9. osztályban, így folyamatosan tudtam gyakorolni az osztályfőnöki munkához szükséges kompetenciákat. Az osztálykirándulások szervezése, lebonyolítása során tanultam a diákokkal való együttműködés, szervezés, csoportmunkát. Aktívan sportoló atlétaaként (futás) rendszeresen szerveztem a diákjaimnak sportprogramot is.

Az iskola másik alapmottója a cura personalis volt, ami a személyes törődést helyezte előtérbe az oktató, nevelő munka során. A személyes törődés megvalósítása érdekében intézményünk fenntartója, a Magyar Jezsuita Rendtartomány csoportbontásokkal igyekezte személyesebbé tenni a tanár-diák kapcsolatot, szinte minden évfolyamon jellemző volt a csoportbontott természettudományos óra. Az iskola felszereltsége lehetővé tette, hogy mind biológia, mind pedig kémia tantárgyakból magas szintű laboratóriumi gyakorlati munkát végezzünk, főleg csoportmunka keretein belül, ezzel mélyebben megtanulva a tananyagot.

Az intézményben nyolc és hatosztályos képzési kereteken belül tanulhattak a diákok. A gimnáziumhoz kollégium is tartozik, ami miatt a távolabbi régiókból is érkeztek diákok az intézménybe.

A gimnáziumban 6 évet dolgoztam, ahol sok szakmai feladatot is elláttam az alapórán túl. Nemzetközi projekteken szervező és kísérő tanárként egyaránt részt vettem. A kettő legfontosabbat szeretném bemutatni.

1.) Projekt egy biológia-kémiához köthető szakmai program volt, Európai Unió Nemzetközi Kutatási Projekt: „New European Challenges in Life Sciences: The Game of Proteins”, (13 000 és 20.000 eurós kutatási program, 11 kiküldetés, 13 résztvevői ország, 20 tehetséges diák.). A projekt a Comenius LLL program keretei között szerveződött.

Ez a két projekt kétszer két évre szólt, közte egy év előkészítő idővel. Mindkét projekt szervezésében Németország volt a fő felelős. A projekt nyelve az angol volt. A német szervező középiskolák kapcsolatban voltak egyetemekkel, ahol a legmodernebb és legújabb kutatási témákat vitték le középiskolai szintre. A kutatási témák középpontjában a DNS állt, valamint a fehérjék, mint a DNS kifejeződésai. A projekt struktúráját tekintve a következő volt.

A szervező iskola a tudományos témát megosztotta a résztvevő országok tanáraival, egy előre megbeszélte helyszínen. A tervezési fázis, feladatvállalások után következett a fordítói munka. A diákok és tanárok lefordították a projekt téma teljes anyagát a saját anyanyelvükre. Erre azért volt szükség, hogy a projekt produktuma, egy olyan CD, amely tartalmazza az iskolák munkáit saját anyanyelven, megszülethessen. A munka közben a diákok mélyebben megismerték a kutatási témát, felkészültek a projekt gyakorlati részére. Ahol volt lehetőség, helyi labormunkával demonstráltuk, értettük meg a feladatot.

Az előkészületek után egy meghatározott helyszínre utazott el minden résztvevő ország, ahol a projekt vezető egyetemi professzora, aki a tudományos téma mestere volt, angol nyelvű előadást tartott a diákoknak a téma elméleti háttéréről. Ezt követte a vegyes csoportokban történő laboratóriumi munka, ahol az idegen nyelvi kompetenciát és nemzetközi csoportban való munkát sajátíthatták el a diákok. A meetingekhez természetesen hozzá tartozott a meglátogatott országok kulturális értékeinek megismerése is. A diákok visszajelzései alapján

hosszú távú barátságok szövődtek. A résztvevő diákjaim szinte kivétel nélkül biológia-kémia vonalon tanultak tovább, többen gyakorló orvosok, gyógyszerészek, tanárok.

2.) *Projekt:* Kultúrák Közötti Kommunikáció a Kárpát – medencében - Nemzetközi Projekt (6 ország közötti együttműködés)

A nemzetközi együttműködésben, mint ahogyan az a projekt nevéből is kiderül, a Kárpát-medencei, Magyarországgal határos országok vettek részt. A projekt lényege volt, hogy az eltérő kultúrájú nemzetek megismertessék tanáraikkal és diákjaikkal kulturális kincseiket. Betekintést nyerhettünk az adott intézmény oktatási rendszerébe is.

Pedagógiai szakmai továbbképzések a Jezsuita éra alatt

A projekt szervezésén kívül részt vettem pedagógiai és szakmai továbbképzéseken, melyek anyagát igyekeztem beépíteni oktató-nevelő munkámba.

- Tehetség és szocio-emocionális fejlődés kurzus.
- A reflektív gondolkodás fejlesztése, I., II. program.
- A tehetségazonosítás pszichológiai alapjai.
- Iskolai tehetséggondozás.
- Az infokommunikációs technológiák (IKT) oktatásban történő alkalmazása.
- Korszerű, tevékenység-központú természettudományos laboratóriumi gyakorlatok vezetés a kémia órákon.
- Hálózati együttműködések, kapcsolatok.
- A differenciált tanulásszervezés a tehetséggondozás szolgálatában.
- A tanulók egyéni fejlesztésének tervezése és megvalósításának folyamata.
- Általános és középiskolai kémiatanárok szaktárgyi továbbképzése.
- Tudományos eredmények elismerése és disszeminációja a Debreceni Egyetem kutatói, oktatói és hallgatói által – kémiatanárok szakmai fóruma.
- Tehetséghidak Program elnevezésű kiemelt projekt keretében megvalósuló tehetséggondozó versenyeken sikeres diákmentorok bevonásával megvalósuló matematikai és természettudományos versenyfelkészítő szakkörök - 4 félév.

- Ifjúság a sikeres nemzedékért – Átfogó ifjúsági szolgáltatásfejlesztés a köznevelésben tanuló diákok esélyegyenlőségének növelése érdekében” elnevezésű kiemelt projekt Bázisiskolai Programjában tesztelő pedagógus.

Egyéb eredmények

A 2010-es tanévtől állami támogatás keretein belül a pályázatot nyert középiskolákban 21. sz.-i laboratóriumokat valósítottak meg. Három ilyen laboratóriumból kaptam szakmai felkérést, hogy készítsem el a digitális és papír alapú tananyagokat kémia témakörben, egy esetben lektorálási munkára is felkértek.

- A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a miskolci Herman Ottó Gimnáziumban – e-learning tananyagok készítése.
- A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a Mátészalkai Esze Tamás Gimnáziumban – e-learning tananyagok készítése.
- A modern természettudományos szemléltetés feltételeinek megteremtése Kisvárdán a Dr. Béres József laboratórium korszerűsítésével, működtetésével – e-learning tananyagok készítése.

Az iskolai tehetséggondozás volt az intézményben az egyik fő profilom. Diákjaim versenyeztetése a pályám kezdetétől a mai napig fontos számomra. Hiszem, és konkrét kimeneti mérési eredmények is bizonyítják, hogy az a diák, aki folyamatos terhelések alatt, természetesen nagyfokú tanári motiváló hatás mellett országos versenyeken szerepel, az emelt szintű érettségi vizsgát könnyedén abszolválja.

Versenyeredményeim

- Irinyi János Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny döntős helyezések, legjobb eredmény 7. hely, 10. osztályban
- Curie Országos Középiskolai Kémia Emlékverseny döntős helyezés, legjobb eredmény 2. hely, 10. osztály
- Hevesy György Kárpát-medencei Kémia verseny, döntős helyezések, legjobb eredmény 8. hely
- Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny biológia, 2. fordulóra jutás

- Árokszállás Zoltán Országos Biológia Középiskolai Tanulmányi Versenyen való részvétel
- SZTE Szent-Györgyi Tanulmányi Verseny 6. helyezés
- Országos Diákvegyész Napok, különdíj

Budapest

2014 nyarán oktatási intézményt váltottam, a Pál Apostol Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumban kezdtem meg a munkát. Párhuzamosan a 2015-ös tanévben óraadói státuszban dolgoztam a Budapesti Piarista Gimnáziumba, heti 7 órában. Az egyre növekvő iskolai feladatok miatt azonban nem tudtam vállalni a következő években, két intézményben a tanítást, azonban a kollégákkal szoros szakmai kapcsolatot tartok a mai napig. Az itt töltött idő rendkívül produktív volt, kollégáimmal közösen kémia gyakorlati jegyzőkönyvet szerkesztettünk a 7. évfolyam számára, melyet a mai napig használok oktatási tevékenységeim során.

Budapesti iskolaválasztásomnak egyik fő oka volt, hogy mint vallását gyakorló keresztény szerettem volna felekezeti iskolában tanítani. Ezen kívül ebben az iskolában nem volt nagy múltja a kémiának, így kihívásként éltem meg, hogy amit viszonylag készen kaptam az előző tanintézményben, itt is megvalósítsam, elkezdtem felépíteni a kémiát.

A fenntartó és a vezetőség személyében maximális támogatásra találtam. Anyagilag támogatva elképzeléseimet, egy korszerű szertár felszerelésével, részmunkaidős labor aszisztens alkalmazásával, csoportbontásokkal sikerült magasabb szintre emelni az oktatás színvonalát. Kezdetben biológia tantárgyat is tanítottam, de az emelkedő óraszámok miatt a biológia óráim száma drasztikusan lecsökkent.

Kémiát a hatosztályos képzésben 7-12. osztályig tanítok. Minden évfolyamon az óra gerincét a csoportmunkában zajló és/vagy demonstrációs kísérletek teszik ki. Ez a módszer hamar megszeretteti a kémiát a diákokkal, de csak a legkitartóbbak, legmotiváltabbak jutnak el oda, hogy 11-12. osztályban fakultáció keretein belül tanulják a kémiát az egyetemi felvételihez. Éppen ezért 10. év végén vizsga keretein belül adnak számot a diákok tudásukról.

Az intézményben tagja vagyok a természettudományos munkacsoportnak, szorosan együttműködöm a fizika, biológia tantárgyakkal.

Osztályfőnöki szerepkör

Osztályfőnöki szerepkört is betöltök az intézményben. Ebben az évben végzős osztályom van, a 12/6 osztály. Az osztályfőnöki munka során alapvető mintául a Budapesti Piarista Gimnázium rendszere szolgált. Az osztály átvételekor családlátogatást tartottam diákjaim családjainál, ahol megismerve a szülői támogató hátteret, a tanulás körülményeit, személyre szabottabban tudtam támogatni diákjaim iskolai tevékenységeit. A szülőkkel való szoros kapcsolattartás a pedagógiai tevékenységemben fontos helyen szerepel. Fontosnak tartom ezen kívül diákjaim lelki fejlődését, ezért az iskola programján kívüli, lelki gyakorlatokon vettünk részt. Mivel 6 évig jezsuita szerzetesek között szocializálódtam, gyakran tartok rövid lelki elmélkedést osztályfőnöki óra keretein belül. Az osztálykirándulások szervezésében is a Jezsuita Gimnázium mintáját igyekeztem követni. A kirándulásszervezések célpontjai mind belföldi, mind pedig határon túli területek: Erdély, Délvidék, Felvidék, Kárpátalja, Róma voltak. Erről bővebben a tanulmányi kirándulás leírásánál osztok meg információkat.

Rendszeresen veszek részt mind biológiából, mind pedig kémiából szaktantárgyi továbbképzéseken, ahol igyekszem informálódni a legmodernebb szakpedagógiai ismeretekről, melyeket lehetőség szerint próbálok megvalósítani intézményünkben.

Szakkörök, verseny felkészítő foglalkozások, érettségi közép és emelt szintű előkészítő foglalkozásokat tartok rendszeresen az alapórai órakereten kívül. Ezek részletes bemutatását a szabadon választható dokumentumokban írom le.

Terveim a jövőre nézve

Rövid és hosszú távú terveim közt szerepel, hogy a tehetséggondozási rendszert az iskolában lehetőségeimhez mérten tökéletesítssem. Ehhez a közeljövőben anyagi támogatást is tud nyújtani az iskola, ami azt jelenti, hogy a laboratóriumi fejlesztésekkel, modern infotechnikai eszközök beszerzésével, verseny és felvételi előkészítőkre szánt óraszám-növelésekkel, csoportbontásokkal igyekszünk ide csábítani a régió tehetséges diákjait. Terveim közt szerepel egy olyan látványos kísérletgyűjtemény összeállítása és kivitelezése, amellyel nyílt napok során felkelthetjük a hozzánk látogató diákok tudományos érdeklődését, kvázi kémiát szeretnék népszerűsíteni, ebben nagy segítség a motivált versenyzői és érettségi előkészítő diákcsoporthoz.

Régóta foglalkoztat a gondolat, hogy a piarista gimnáziumból induló inspiráció kapcsán saját elméleti jegyzetet szerkeszsek diákjaim számára, valamint folytatni szeretném az adott évfolyamra igazított, kísérleti kézikönyvek szerkesztését.

A következő évben tervezem pedagógiai szakvizsga megszerzését mentortanár szerepkörben. Mindig is érdekelt, hogyan tudnék még több segítséget nyújtani a szakmabeli pályakezdő pedagógusoknak. Szeretném az intézményt bekapcsolni a egyetemi gyakorló tanítás vérkeringésébe.

Tervezem, hogy korábbi nemzetközi projektbeli tapasztalataim, kapcsolataim felhasználásával bekapcsolom iskolánkat a természettudományos projektek nemzetközi vérkeringésébe. Ez az elképzelés egybe cseng az iskola vezetőségének vízióival is.

Tervezem továbbra is szakmai célú továbbképzések látogatását, hogy az életen át tartó tanulás mottója kapcsán, szinten tartsam, illetve fejlesszem meg lévő tudásom.

Tervezem a kerületben természettudományos egyetemi előkészítő tanfolyam kidolgozását és megvalósítását.